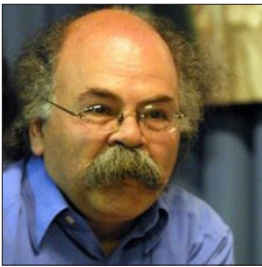

از آن همه دیروز / بازخوانی تاریخ

از آثار «برشت» و «مارکز» تا شعرهای «محمود درویش»

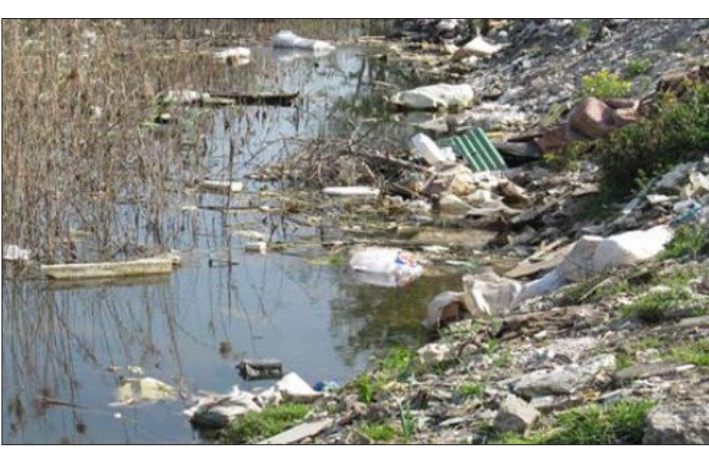
جاهد جهانشاهی، نویسنده، مترجم و منتقد تئاتر، سال ۱۳۲۵ متولد شد. او در طول سال‌های فعالیت هنری خود، کتاب‌های متعددی از نویسندگانی بزرگ چون گوتتر گراس، گابریل گارسیا مارکز، هاینریش بل، برتولت برشت و توماس برنهارد ترجمه کرد. او مدتی هم رئیس انجمن منتقدان و نویسندگان تئاتر تانت بود. جهانشاهی به زبان آلمانی تسلط داشت و تعدادی از آثار این نویسندگان را از زبان آلمانی ترجمه کرده بود. وی همچنین مترجم برخی سروده‌های محمود درویش، شاعر و نویسنده عرب بود. او یکی از امضاکنندگان متن ۱۳۴ مشهور به متن «ما نویسندehیم» بود. سال ۱۳۷۳ تعداد ۱۳۴ نویسنده، شاعر، نمایشنامه و فیلمنامه‌نویس، محقق، منتقد و مترجم ایرانی با انتشار نامه‌ای سرگشاده خواستار آزادی اندیشه، بیان و نشر آثار خود شده و به سانسور اعتراض کردند. از جمله ترجمه‌های او می‌توان به این نام‌ها اشاره کرد: نمایش نامه رئیس جمهور اثر توماس برنهارد؛ زندگی برتولت برشت در قاب عکس‌ها و لابه‌لای کلمات اثر ماکس فریش؛ هویلمای خار غنچه گل سرخ، گزارش یک آدم‌ربایی، و از عشق و شیاطین دیگر اثر گابریل گارسیا مارکز؛ در حال کندن پوست پیاز اثر گوتتر گراس؛ مادر: زندگی پلاکه اولاسووا زن انقلابی اهل تور اثر برتولت برشت؛ کتاب دلواپسی اثر فرناندو پوسوا؛ نان سال‌های سپری‌شده اثر هاینریش بل؛ کارلوتا و عشق اثر جووانی گوارسکی؛ خون در گلوی گر به و دلال محبت اثر ورنر فاسبیندر؛ چرا می جنگیم؟ اثر نورمن میلر؛ آخرین قطار: گزیده شعرهای محمود درویش؛ پاییز فروپاشی اثر آگون کرتس؛ حساب پرداخت نمی‌شه! اثر داریو فوو…

جاهد جهانشاهی ۲۳ آذر ۱۳۹۱ درگذشت.

خودزنی / محیط زیست

کارخانه دخانیات نفس مردم رشت را گرفته است

مجمع دخانیات گیلان یکی از معدود کارخانه‌های سرپای شهر است اما ادامه حیات آن، نفس اهالی محله دخانیات رشت را به شماره انداخته است. کارخانه دخانیات واقع در سه کیلومتری جاده رشت به فومن است که زمانی اطراف آن خالی از سکنه بود و به نوعی در خارج از شهر قرار داشت ولی چندین سال است به دلیل وسعت بی اندازه رشت و جلوگیری نکردن از ساخت و ساز در این محله، پشت کارخانه، خانه‌سازی‌های فراوانی شده و هم اینک محله دخانیات که نام خود را وامدار کارخانه دخانیات است، در محدوده شهرداری منطقه چهار رشت قرار گرفته است. گشتی در این محله و توجه به اندازه خانه‌های واقع در آن واقعیتی تاخ به نام حاشیه‌نشینی را بر ملا می‌کند. بناهایی در یک تا دو طبقه در زمین‌هایی با وسعت بسیار کم، حیاط‌هایی به اندازه تردد یک خودرو و شاید کوچک‌تر، خانه‌هایی تنها با یک پنجره نورگیر و گاه ساخته شده بر سطح زمین مرطوب گیلان. کوچه پس کوچه‌های تنگ و باریک، محله‌ای شلوغ و فاقد امکانات شهری و از همه بدتر دود همراه با بوی توتون که از فن‌های بزرگ پشت کارخانه، گازهای سمی را به محیط تزریق می‌کند. رنج ساکنان این محله تنها کم بر خورداری از امکانات شهری نیست. نفس‌هایی که به شماره افتاده و آلودگی‌هایی که گریبان مردم این محل را گرفته، تنها بخشی از ارمعان همجورای با کارخانه دخانیات است که سلامت ساکنان به خصوص کودکان و سالمندان را تهدید می‌کند. ساکنان این محل سال‌ها است که از دود این کارخانه و گازهای این شرکت تولیدی به مسئولان شکایت کرده‌اند ولی به گفته ساکنان این محل نه تنها درباره هوای آلوده این منطقه اقدامی صورت نگرفته که حتی مسئولان برای ورودفاضلاب این کارخانه به تالاب عینک، یکی از جاذبه‌های طبیعی شهر رشت، نیز چاره‌اندیشی نکرده‌اند. رسیدگی به وضعیت هوای نامطبوع اطراف کارخانه دخانیات و ورود فاضلاب این کارخانه به تالاب عینک هر چند مهم‌ترین دغدغه مردم این محله است اما وعده‌های گاه و بیگاه مسئولان برای ساماندهی به این وضعیت و عملی نشدن این وعده‌ها، امید خیلی‌ها را ناامید کرده است. ساماندهی به وضعیت محله دخانیات تنها یکی از چندین مواردی است که مدیریت شهری و ارگان‌های مربوطه باید به آن رسیدگی کرده و به وعده‌هایی که به مردم این منطقه داده‌اند، عمل کنند. رئیس کمیسیون بهداشت، محیط زیست و خدمات شهری شورای شهر رشت در این باره می‌گوید: ساکنان محله دخانیات از اقشار ضعیف جامعه هستند و مشکل آلودگی هوای این محله ناشی از دود شرکت تولیدی دخانیات، هزینه‌های درمانی را هم بر ساکنان این محل تحمیل کرده است. فاطمه شیرزاد درباره ساماندهی آلودگی های ناشی از کارخانه نیز توضیح می‌دهد: با توجه به اینکه مدیرعامل این شرکت به تازگی تغییر کرده بنا داریم با دعوت از وی و مدیر کل محیط زیست استان، به کمیسیون بهداشت و محیط زیست شورای شهر، وضعیت آلودگی این کارخانه را به چالش کشیده و از مسئولان امر بخواهیم تا با حساسیت بیشتری به سلامت ساکنان پشت دخانیات توجه کنند. شیرزاد تأکید می‌کند: هیات مدیره این شرکت باید نسبت به تعویض دستگاه‌های فرسوده خود اقدام کرده و در ساختار جدید کارخانه، روش‌های جدید استاندارد و حفظ محیط زیست و سلامت شهروندان را مد نظر قرار دهند.

فارسی را پاس بداریم

چراغی که به خانه رواست به مسجد حرام است

ایسنا نوشت: «اولین دوره دانش‌افزایی دانشجویان زبان و ادبیات فارسی بنگلادش به مدت سه روز با حضور ۷۵ نفر از فارسی‌آموزان در محل دانشگاه چیتاگنگ برگزار شد. بر اساس گزارش رسیده از بنیاد سعدی، در مراسم افتتاحیه نخستین دوره دانش‌افزایی زبان و ادبیات فارسی در بنگلادش، سیدموسی حسینی، رابین فرهنگ‌گی ایران در بنگلادش و نماینده بنیاد سعدی، دکتر فرهاد درودگر یان، استاد اعزازی از ایران، پروفیسور افتخارالدین چوهری، رئیس دانشگاه چیتاگنگ، پروفیسور سکندر چوهری رئیس دانشکده علوم انسانی، دکتر ابوالهاشم، رئیس گروه زبان و ادبیات فارسی و دکتر الهام حدادی مدرس دوره، حضور داشتند.

کلاس‌های این دوره دانش‌افزایی از ششم تا هشتم دسامبر و در دو نوبت صبح و عصر برگزار شد و فارسی‌آموزان به مدت ۲۰ ساعت، هر روز در سه کلاس آموزشی حضور یافتند و از درس‌های «دستور زبان فارسی»، «آموزش زبان فارسی»، «ادبیات معاصر (نظم و نثر)»، «ادبیات کلاسیک (نظم و نثر)»، «مکالمه و گفت‌وگو» و «بررسی و تحلیل اشعار عرفانی» بهره‌مند شدند.

نان داغ کباب داغ / تازه‌های نشر

خیلی دور خیلی نزدیک

مروری بر کتاب «علم و دین» اثر تامس دیکسون

روایت شده که در طول تاریخ بارها اتفاق افتاده که دین در برابر علم قرار گرفته است. یکی از معروف‌ترین نمونه‌های تاریخی آن زمانی بود که گالیله را به جرم کفرگویی در دادگاه تفتیش عقاید به مرگ محکوم کردند، سرانجام او با پس گرفتن حرف خود، یعنی ایده مرکزیت خورشید و چرخیدن زمین به دور آن، از مرگ رهایی یافت.
آیا واقعا چنانکه برخی می‌اندیشند با معیارهای علمی نمی‌توان به سراغ دین رفت و دینداری با داشتن باورهای علمی در تعارض است؟ چنین گفته‌هایی مستمسک کسانی است که می‌کوشند با جدا کردن راه دین و علم تصویری غیرعقلانی از دین ارائه کنند و برخی نیز ساده‌انگارانه می‌پندارند با طرح چنین ایده‌ای دین را در برابر چالش‌هایی که می‌تواند با علم داشته باشد واکسینه کنند. به هر روی دلیل طرح چنین باوری هرچه باشد چندان به نفع دین نیست به خصوص اینکه از دل چنین تعارضی راه برای طرح باورهای اساطیری و حتی خرافی در دین باز می‌شود. بی‌گمان دور از حقیقت نیست که این دین نبود که در برابر باور درست علمی گالیله ایستاد بلکه اصحاب کلیسا بودند که در برابر علم ایستادند.

اگر می‌خواهید درباره علم و دین و تعامل میان آنها بیشتر بدانید و به شکلی قانع‌کننده جواب این پرسش را پیدا کنید که علم و دین تا کجا در کنار هم و در کجا برابر هم هستند، کتاب علم و دین نوشته تامس دیکسون با ترجمه محمد دهقانی را بخوانید که به همت نشر ماهی منتشر شده و کتاب بسیار سودمندی است. کتاب حاضر به عنوان هفدهمین کتاب از مجموعه‌ای تحت عنوان «مختصر و مفید» منتشر شده است؛ مجموعه‌ای که به انتشار آثاری با موضوعات گوناگون با زبانی ساده و قابل فهم برای مخاطبان غیر متخصص می‌پردازد و مترجم نیز با ارائه برگردانی روان به بیان روشن و زبان ساده کتاب

گردش روزگار برعکس است

هفته پژوهش گرامی باد.

با کاروان حله / اخبار هنر

درخشش «جوانی» در جوایز فیلم اروپا

«جوانی» به کارگردانی پائولو سورنتینو بهترین فیلم بیست و هشتمین دوره جوایز فیلم اروپا شد. در این مراسم که شش‌شنبه در برلین برگزار شد، «جوانی» جایزه بهترین فیلم، پائولو سورنتینو جایزه بهترین کارگردانی و مایکل کین برای بازی در «جوانی» جایزه بهترین بازیگر نقش اول مرد را از آن خود کردند. درام «جوانی» که نخستین بار در جشنواره فیلم کن به نمایش درآمد، داستان یک رهبر ارکستر بازنشسته

(مایکل کین) است که با دوست قدیمی خود (هاروی کیتل) برای گذراندن تعطیلات در سوئیس به سر می‌برند. پیش از این فیلم «ژیبابی بزرگ» به کارگردانی سورنتینو در سال ۲۰۱۳ پنج جایزه فیلم اروپا را از آن خود کرده بود. مایکل کین علاوه بر جایزه بازیگری یک جایزه افتخاری نیز در این مراسم دریافت کرد. او در این باره گفت: «پیش از این هرگز در اروپا برنده جایزه نبودم، اما امشب دو جایزه گرفتم.» کین سومین فردی است که جایزه افتخاری فیلم اروپا را دریافت می‌کند. شدارلوت رمپلینگ برای بازی در فیلم «۴۵ سال» جایزه بهترین بازیگر مرد را گرفت. «۴۵ سال» داستان زندگی زوجهی است که در نزدیکی چهل و پنجمین سالگرد ازدواجشان نامه‌ای دریافت می‌کند که زندگی‌شان را دچار تلاطم می‌کند. در مراسم اهدای جوایز دنیل برول به نمایندگی از آکادمی فیلم اروپا در حمایت از اولگ سنتسوف کارگردان اوکراینی در بند سخن گفت. سنتسوف به دلیل اعتراض به اشغال کریمه از سوی ارتش روسیه محکوم به ۲۰ سال زندان شده است. مراسم جوایز فیلم اروپا شنبه با حضور ۹۰۰ میهمان در برلین برگزار شد.

دستانِ کسی دست‌نزان کرد مرا
بی حشمت و بی عقل، روان کرد مرا
حاصل، دل او دل مرا گردانید
هر شکل که خواست آنچنان کرد مرا
(مولانا جلال‌الدین محمد بلخی، قرن هفتم، رباعیات)

سوت پایان

| اوقات شرعی: آذان صبح: ۵:۳۳ | آذان ظهر ۱۱:۵۸ | غروب آفتاب: ۱۶:۵۱ | آذان مغرب: ۱۷:۱۱

کمک کرده است.

کتاب «علم دین» از شش بخش تشکیل شده و طی آن به موضوع دین و علم به شکلی متقابل پرداخته است. نویسنده کتاب کوشیده طی این شش فصل نشان بدهد آیا واقعا میان علم و دین تقابلی وجود دارد و در عین حال به سراغ نمونه‌هایی در تاریخ هم رفته است و کوشیده با روایتی تحلیلی نشان‌دهنده این مهم باشد که آیا واقعا چنین تقابل‌هایی وجود داشته است: «جدال علم و دین برآستی بر سر چیست؟»، «گالیله و فلسفه علم»، «آیا خدا در کار طبیعت دخالت می‌کند»، «داروین و تکامل»، «خلقت‌باوری و طراحی هوشمندانه» و «ذهن اخلاق». «علم و دین» به عنوان یک مبحث و سوژه در علوم انسانی؛ حوزه‌ای نوپدید محسوب می‌شود. اما نویسنده کوشیده است برای بررسی آن به تبارشناسی تعامل و تقابل علم و دین پرداخته

و جریان‌های مهم تاریخی مربوط به این حوزه را از ماجرای گالیله گرفته تا نظریه تکامل داروین که منشاء بحث‌های جدی در این باره در قرن نوزدهم و بیستم شده، به شکلی موجز اما دقیق بررسی کند. نویسنده کتاب با بررسی تاریخ علم و رد این نظر که این دو باهم تعارض ماهوی دارند، معتقد است که خاستگاه تقابل میان علم و دین، غرب بوده اما در بسیاری از جوامع شرقی چنین دیدگاهی وجود ندارد. چنانکه در جامعه اسلامی ما نیز چنین تعارضی هیچ‌گاه یک مسأله جدی نبوده است. (منبع: الف)

طرح: جواد تکجو

بزرگ‌ترین مجسمه پرویز تناولی در تهران

بزرگ‌ترین مجسمه پرویز تناولی، جمعه ۲۷ آذر در نمایشگاه پیشگامان هنر مدرن ایران به‌نمایش گذاشته خواهد شد. به گزارش روابط عمومی آرت سنتر، این مجسمه که به صورت تک‌ادبشن خلق شده، پیش از این، تتهادر لندن و بوستون به‌نمایش گذاشته شده‌است. در نمایشگاه «پیشگامان هنرهای تجسمی» که در آرت سنتر ۲ برگزار می‌شود، ۱۳ اثر از ۲۴ هنرمندمطرح‌خونام‌دار عرصه هنرهای تجسمی ایران به‌نمایش درمی‌آید. یکی

دیگر از ویژگی‌های این نمایشگاه حضور یک اثر مشترک از دو هنرمند نسل اولی و نسل دومی است با عنوان «ریشه‌ها و شاخه‌ها» که از دهنه ۲ در ۱ متری تشکیل شده است. «ریشه‌ها» بخشی است که استاد نصراله افجه‌ای از هنرمدان صاحب‌سبک نقاشیخط نسل اول هنرمدان پیشگام، آن را خلق کرده‌است و «شاخه‌ها» بخشی از اثر است که توسط امیر صادق طهرانی از هنرمدان صاحب‌نام نسل دومی، خلق شده است. در این نمایشگاه همچنین آثاری کمتر دیده‌شده از علیرضا اسپهبد، احمد اسفندیاری، آیدین آغداشلو، محمد احصایی، هانیبال الخاص، ناصر لویسی، ژازه تباتبایی، صادق تبریزی، هوشنگ یزشک‌نیا، فرامرزیلارام، جعفر روحبخش، محمدعلی ترقی‌چاه، جلیل رسولی، حسین زنده‌رودی، علی اکبر صادقی، مسعود عرشاهی، حسین کاظمی، پرویز کلانتری، فریده لاشایی، اردشیر محمص، بهمن محمص و سیراک ملکونیان به‌نمایش گذاشته خواهد شد. این نمایشگاه تا ۱۷ دی ادامه خواهد داشت و علاقمندان می‌توانند برای دیدن آثار همه‌روزه از ساعت ۱۲ تا ۲۱ به‌نشانی بلوار اندرزکوشالی، شماره ۱۴۵، باغ انجمن خوشنویسان مراجعه کنند.

خبر را که خواندم خوشحال شدم. اینکه ما به فکر توسعه فرهنگی ایران باشیم خیلی خوب است.

توسعه فرهنگی، توسعه سیاسی و اقتصادی را هم به دنبال خواهد آورد. یکی از مهم‌ترین عناصر فرهنگی ما زبان فارسی است و قطعاً آموزش این زبان به غیرفارسی‌زبانان در تحقق توسعه فرهنگی ایران نقشی بسز دارد. بنیاد سعدی با مدیریت دکتر حداد عادل، در این میان جزء مراکز ی است که برای بین‌المللی کردن زبان فارسی برنامه‌های بسیاری را به سرانجام رسانده و در دست انجام دارد. در فرستی کار این مرکز فرهنگی و دیگر مراکزی که برای اعتلای زبان فارسی زحمت می‌کشند شک ندارم. اما راستش را بخواهید وقتی به وضعیت زبان فارسی در درون مرزهای ایران فکر می‌کنم دلم می‌سوزد. دلم می‌خواهد به دست‌اندرکاران این فعالیت‌های بین‌المللی بگویم از این دوره‌های آموزشی برای هم‌میهنان گرامی هم برگزار کنید. کاربران واقعی زبان فارسی هم‌وطنان ما هستند و از بد حادثه علم و اطلاعاتشان از زبان فارسی بسیار ناچیز است و در این زمینه دانش اندکی دارند. باور بفرماید چراغی که به خانه رواست به مسجد حرام است.